УДК 657.37

Олександр Малишкін, д.е.н., проф.
(професор каф. «Облік і оподаткування», Державний університет інфраструктури і технологій)

СТРУКТУРА БАЛАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ І ПОЛЬЩІ В УМОВАХ ДИРЕКТИВ ЄС

У статті надано порівняльну характеристику розділів і окремих статей балансу підприємства за національним законодавством України і Польщі на тлі норм Директиви 2013/34/ЄС щодо балансу. Досліджено аналогічність та відмінності форматів і змісту розділів балансового звіту різних країн. Зроблено висновки про відсутність ідентичності таких балансів та ступінь взаємовідповідності змісту статей українського, польського і ЄС-форматів балансу з урахуванням структури горизонтального балансу за ЄС-форматом. Склад активу балансу підприємства українського та польського форматів значною мірою відповідають одне одному, за нашими оцінками на 75-80 %. Склад пасиву балансу – на 85-90 %. Разом з тим, відповідність складу українського формату балансу формату за нормативами ЄС складає приблизно 65-70 %. Відповідність складу українського формату балансу за форматом, який встановлений нормативами ЄС, встановлено приблизно на рівні 70 %. Невідповідність проявляється як у структурі розділів, переліку статей, так і у підходах до їх розкриття.

Узагальнення даних про розкриття статей активу і пасиву дозволяє вирахувати відповідність складу українського формату балансу формату, який встановлений нормативами ЄС, приблизно на рівні 70 %. Невідповідність проявляється як у структурі розділів, переліку статей, так і у підходах до їх розкриття.

Ключові слова: *фінансова звітність, закон про бухгалтерський облік Польщі, баланс, Директива 2013/34/ЄС.*

Постановка проблеми. Розвиток євроінтеграції і глобалізації сприяє уніфікації форм і змісту фінансової звітності не лише на континенті, а й у світі в цілому. Серед форм фінансової звітності баланс (balance) або балансовий звіт (balance sheet) посідає чільне місце. Спільний аналіз балансів України і Польщі є доцільним, оскільки Республіка Польща на сьогодні є прикладом країни східної Європи, де ефективні економічні і суспільно-політичні реформи призвели до потужного економічного зростання та політичної стабільності. Мотиватором спільного аналізу побудови звітності в Україні в контексті європейського досвіду виступають вимоги Угоди про асоціацію між України та ЄС від 2014 року.

© Малишкін О., 2018

Остання зобов'язує Україну провести імплементацію положень не лише самої Угоди, а й відповідних директив ЄС, зокрема, «облікової» Директиви 2013/34/ЄС [1, 2]. Прийняти наприкінці 2017 року зміни до закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» закріпили європейський вектор фінансової звітності Україні [3].

Внесено також зміни до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» з метою адаптації фінансової звітності до норм ЄС [4].

Проте зімни до законодавства носять рамковий характер і не стосуються конкретних методик звітності і обліку, які дозволяють визначити ступінь сумісності показників звітів українських компаній з ЄС-вимогами. Це стосується і формату балансу підприємства.

Тому потрійний аналіз структури балансів Польщі, України і ЄС дозволяє з'ясувати ступінь аналогічності і сумісності звітності підприємств (компаній) в рамках директив ЄС. Такий підхід є важливим для: побудови матриці аналізу балансу підприємств різних країн ЄС і асоційованих членів; орієнтації розробок програмного забезпечення щодо автоматизації складання і подання балансів користувачам у різних країнах; координації зусиль бухгалтерів різних країн щодо методик балансоведення. Крім того, для українських бухгалтерів і урядових структур важливо з'ясувати ступінь відповідності українського формату балансу законодавству ЄС і окремої країни Євросоюзу (Польщі).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аспекти порівнянь балансів України і країни Євросоюзу в умовах чинності Директиви 2013/34/ЄС є доволі актуальними і інноваційними, оскільки Україна знаходиться на стадії імплементації економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС від 2014 року. Європейські, зокрема, польські автори в інтернаціональному аспекті зосереджують увагу на європейських і світових моделях обліку і звітності.

Їхні праці присвячені переважно вивченню міжнародного та європейського досвіду і адаптації Міжнародних стандартів фінансової звітності. Зокрема, К. Винярська (K. Winiarska, 2012), Х. Жуковська і Б. Савицька (H. Żukowska, B. Sawicka, 2014) досліджують вплив міжнародного регулювання на побудову бухгалтерського обліку в Польщі, у тому числі, й балансу [5], на напрями інформаційної політики бухгалтерського обліку підприємства Польщі [6]. Загалом, у працях польських авторів, європейський вектор досліджень, зокрема, аналіз норм Директив ЄС, поступається у пріоритетності аналізу Міжнародних стандартів фінансової звітності. Пояснити це можливо значною відповідністю польського законодавства європейському.

Досвід України для польських авторів є цікавим з позицій країн східного партнерства з ЄС. У статті [7] розглянуто досвід побудови податкової і фінансової звітності (у тому числі, і балансу) малих підприємств країн Східної Європи у порівнянні з полькою моделлю.

Аспекти фінансової звітності в умовах євроінтеграції досліджували українські фахівці С. Голов [8], С. Зубілевич [9], А. Озеран [10]. Аналіз сумісності балансів за українським законодавством та ЄС проводили дослідники А. Кравчук, В. Мальована, О. Малишкін [11, 12, 13]. Разом з тим, залишились не розкритими особливості балансів за українським та польським законодавством з урахуванням нормативів ЄС. Для України на цьому етапі розвитку саме впровадження європейського досвіду є вкрай важливим.

Мета статті – проаналізувати склад розділів і важливих статей активу і пасиву балансів підприємств Польщі і України на тлі вимог Директиви 2013/34/ЄС щодо балансу та узагальнити особливості їх побудови. На цій основі зробити висновок про ступінь відповідності українського формату балансу підприємства аналогу за законодавством Польщі з урахуванням вимог Директиви 2013/34/ЄС. Особливості звітності малого бізнесу у статті не розглядаються.

Виклад основного матеріалу дослідження

Загальна характеристика структури балансів. Законодавче регулювання змісту і структури балансу підприємства Польщі здійснюється за законом про бухгалтерського облік від 1994 р [14]. Зокрема, відповідно до п. 45.2 цього закону фінансова звітність складається з таких форм: баланс; звіт про прибутки і збитки; додаткова інформація та роз'яснення. Профільною статтею щодо балансу є стаття 46 польського закону [13]. Згідно з п. 46.1 закону підприємство (організація) зобов'язується показувати активи і пасиви на останній день поточного і попереднього фінансового року, що є аналогом українськоого, європейського підходів.

З законодавчих вимог стає зрозумілим, що в Польщі, на відміну від вимог МСБО/МСФЗ, пасивний розділ балансу прийнято називати не зобов'язаннями і капіталом, а саме пасивом. Такий підхід єднає з українським форматом балансу. На відміну від України, в Польщі відсутні вимоги надавати проміжні (квартальні) звіти, що зменшує витрати бізнесу на звітність.

Особливістю побудови балансу польского підприємства є нумеруються розділів і статей активу і пасиву літерами, а не цифрами, що відрізняє від українського варіанту і відповідає ЄС-формату. Послідовність побудови: від менш ліквідних – до більш ліквідних статей, що єднає з підходами в Україні і ЄС. Застосовують такі назви розділів активу і пасиву балансу (табл. 1).

Таблиця 1. **Структура активу і пасиву балансу підприємства Польщі**

Номер розділу	Назва розділу
Актив	
A	Довгострокові активи
B	Оборотні активи
C	Належні внески в акціонерний капітал (фонд)
D	Власні частки (акції)
Пасив	
A	Власний капітал (фонд)
B	Зобов'язання і резерви за зобов'язаннями

Джерело: складено на підставі [14]

Оцінка статей балансу. Базовою оцінкою є балансова вартість активу, зобов'язання, капіталу. Разом з тим, закон про бухгалтерського облік вимагає робити поправки на: накопичену амортизації і знецінення, в тому числі з постійним знеціненням основних засобів; уцінки матеріальних оборотних активів; списань дебіторської заборгованості [14].

Отже, в польському балансі, як і в українському, і за вимогами МСБО/МСФЗ, і за Директивою 2013/34/ЄС, активи тяжіють до чистої вартості (принцип «нетто»).

Формати балансів. Закон передбачає повний і скорочений формати балансів. Проте на відміну від вимог Директиви 2013/34/ЄС не виділяються горизонтальний і вертикальний формати балансу, юридичні особи самостійно виготовляють той чи інший формат, головне, щоб були відображені усі потрібні статті.

Характерна деталь: закон регламентує певний формат балансу (перелік розділів і статей), проте, не надається опис змісту статей балансу. Відсутні такі норми і в польських національних стандартах бухгалтерського обліку. Означений підхід характерний і для Директиви 2013/34/ЄС. Натомість, у законодавстві України (НП(С)БО 1) розкриваються вимоги до змісту кожної статті балансу.

Проведений порівняльний аналіз у хронологічному порядку розділів і важливих статей балансів підприємства Польщі, України і ЄС надав такі результати (табл. 2).

Таблиця 2. **Порівняння розділів активів балансів підприємств, Польщі, України і за Директивою 2013/34/ЄС**

АКТИВ		
ПОЛЬЩА	**УКРАЇНА**	**ДИРЕКТИВА 2013/34/ЄС (горизонтальний поділ)**
1	2	3
A. Активи довгострокові I. Нематеріальні активи 1.Витрати завершених науково-дослідних робіт 2. Гудвіл (вартість фірми) 3. Інші нематеріальні активи 4. Аванси для нематеріальних активів II. Матеріальні довгострокові активи 1. Основні засоби 2. Основні засоби в стадії будівництва III. Довгострокова дебіторська заборгованість 1. Від пов'язаних сторін 2. Від інших осіб, в яких товариство має частки участі	I. Необоротні активи 1) Нематеріальні активи • первісна вартість • накопичена амортизація 2) Незавершені капітальні інвестиції 3) Основні засоби • первісна вартість • знос 4) Інвестиційна нерухомість 5) Довгострокові біологічні активи 6) Довгострокові фінансові інвестиції: • які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств • інші фінансові інвестиції	A. Зареєстрований несплачений капітал (детальний перелік статей не передбачено)
3. Від інших осіб IV. Довгострокові інвестиції 1. Нерухомість 2. Нематеріальні активи 3. Довгострокові фінансові активи 4.Інші довгострокові інвестиції V. Довгострокові аванси видані 1. Відкладений податок на прибуток 2. Інші передоплати	7) Довгострокова дебіторська заборгованість 8) Відстрочені податкові активи 9) Інші необоротні активи	

Закінчення таблиці 2

B. Оборотні активи I. Запаси 1. Матеріали 2. Напівфабрикати і незавершене виробництво 3. Готова продукція 4. Товари 5. Залишки на поставку і послуги II. Короткострокова дебіторська заборгованість 1. Дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін 2. Дебіторська заборгованість від інших осіб, в яких товариство має частки участі 3. Дебіторська заборгованість від інших осіб III. Короткострокові інвестиції 1. Короткострокові фінансові активи 2. Інші короткострокові фінансові вкладення IV. Короткострокові аванси видані	II. Оборотні активи 1) Запаси 2) Поточні біологічні активи 3) Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги 4) Дебіторська заборгованість за виданими авансами: – з бюджетом – з нарахованих доходів – із внутрішніх розрахунків 5) Інша поточна дебіторська заборгованість 6) Поточні фінансові інвестиції 7) Гроші та їх еквіваленти 8) Витрати майбутніх періодів 9) Інші оборотні активи	B. Організаційні витрати (детальний перелік статей не передбачено)
C. Належні виплати в акціонерний капітал (фонд)	III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	C. Основні засоби I. Нематеріальні активи II. Матеріальні активи III. Фінансові активи
D. Власні частки (акції)	-	D. Оборотні активи I. Запаси II. Дебіторська заборгованість III. Інвестиції IV. Кошти в банку та в обороті
-	-	E. Передплата та нарахований дохід

Джерело: складено на підставі [2, 7, 14].

Актив балансу. *Необоротні активи*. За формулюванням статті активу і пасиву балансів Польщі та України мають певну схожість. Зокрема, розділи необоротних активів балансу підприємства Польщі (розділ А. Довгострокові активи) і України (розділ 1. Необоротні активи) мають спільні складові: нематеріальні активи, основні засоби, незавершені капітальні інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість, довгострокові фінансові інвестиції. Втім групування статей в підрозділах проводиться по-різному – польський баланс є більш аналітичним.

Зокрема, нематеріальні активи в українському балансі подаються загалом, а в польському – по видах: витрати завершених науково-дослідних робіт; гудвіл (вартість фірми); інші нематеріальні активи; аванси для нематеріальних активів. Про що це свідчить? На наш погляд, про посилену увагу в бізнесі Польщі до нематеріальних цінностей, які є найбільш привабливим способом підвищення ефективності підприємства [13, с.14].

Розширеним за змістом в польському балансі є підрозділ «Матеріальні довгострокові активи», який об'єднує як статті діючих основних засобів, так і основні засоби в стадії будівництва, а також аванси для основних об'єктів незавершеного будівництва.

Корисною, на наш погляд, є розшифровка статей розділу ІІІ. «Довгострокова дебіторська заборгованість»: від пов'язаних сторін; від інших осіб, в яких товариство має частки участі; від інших осіб, у той час, як в українському балансі така заборгованість подається одним рядком. Довгострокові інвестиції (підрозділ ІУ) також є більш розвиненим і включає інвестиції в: нерухомість, нематеріальні активи, довгострокові фінансові активи, інші довгострокові інвестиції. Аналог українських статей «Відстрочені податкові активи» і «Інші необоротні активи» знаходимо у статтях польського балансу – відкладений податок на прибуток і інші передоплати.

Разом з тим, перші розділи активу польського і українського балансів не орієнтовані на формат балансу за Директивою2013/34/ЄС, де розділ А значиться як «Зареєстрований несплачений капітал». Необоротні активи за цією Директивою подані в іншому розділі – С. За змістом цьому розділу формату євробалансу більше відповідає польський варіант, ніж український. За нашими оцінками, розділ «Необоротні активи» українського балансу відповідає польському аналогу на 80-85% у розрізі структури (розділів), а у розрізі статей – на 50-55 %.

Оборотні активи. Щодо оборотних активів, то розділ В (польського) і розділ ІІ (українського) балансів мають аналогічний склад, однак польський баланс є більш аналітичним і відрізняється іншою класифікацією дебіторської заборгованості (із пов'язаними сторонами, особи в яких товариство має частки участі, інші дебітори). У той час, як український баланс має розбивку заборгованості за традиційною схемою: дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги; за виданими авансами; з бюджетом; з нарахованих доходів; із внутрішніх розрахунків

Однак, ці розділи не відповідають розділу В балансу за Директивою 2013/34/ЄС – «Організаційні витрати». Якщо порівняти польський і український розділи оборотних активів з вимогами розділу D Директиві 34/ЄС, то відзначається їх значна відповідність цим вимогам, за нашими оцінками, приблизно на 70-75 %.

Інші активи. Розділи С польського та ІІІ українського балансів відповідно мають різне призначення. Розділ С польського балансу створений для відображення виплат в акціонерний капітал, що є аналогом розділу А «Зареєстрований несплачений капітал» балансу ЄС-формату. У ІІІ розділі українського балансу вказується інформація про необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття. Тобто взаємовідповідність цього розділу є на рівні 0 %.

У польському балансі в активі міститься останній розділ D «Власні частки (акції)», який показує вартість власних акцій, що знаходиться в розпорядженні акціонерного товариства за ціною покупки. В обліку відображаються на рахунку «Короткострокові фінансові активи» – у вигляді дебетового сальдо рахунку, як власні акції, призначені для продажу або викупу протягом одного року після звітної

дати. Це стосується також володіння акціями інших підприємств і власних акцій материнської компанії в дочірніх компаніях [12, С.163]. В українському балансі такого розділу не існує, тому взаємовідповідність цього розділу є на рівні 0 %.

Отже, структура активу євробалансу суттєво відрізняється як від українського, так і польського форматів наявністю розділів: А «Зареєстрований несплачений капітал» і Б «Організаційні витрати». По позиціях оборотних і необоротних активів відзначаємо певну концептуальну узгодженість розділів і статей активу трьох аналізованих балансів.

Таким чином, склад активу балансу підприємства українського та польського форматів значною мірою відповідають одне одному, за нашими оцінками на 75-80%.

Пасив балансу. *Власний капітал*. Пасиви в усіх балансах починаються з інформації про статутний капітал, яка є аналогічною. Однак наявні особливості у формулюваннях статей і розділів польського і українського балансів. Польські статті «Належні внески в основний капітал» (величина від'ємна) і «Власні частки (акції) (величина від'ємна)» – є аналогом українських статей «Неоплачений капітал» і «Вилучений капітал». Статті «Запасний капітал (фонд)» і «Капітал (фонд) щодо актуалізації оцінки» – аналогом українських статей «Резервний капітал» і «Капітал у дооцінках».

Важлива складова капіталу – прибуток, має різний формат подання в аналізованих балансах. В українському балансі відображається лише одна позиція – сума нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Водночас, у балансі за Директивою 34/ЄС дана інформація представлена більш широко (у двох статтях): за звітний рік, та сума, що перенесена на наступний період. У польському балансі передбачено ще більш розгалужена інформація (три статті): прибуток (збиток) минулих років, звітний прибуток (збиток) нетто, відрахування від чистого прибутку протягом фінансового року (від'ємне значення). Такий підхід розширює аналітичні цінності балансу підприємства [13, с. 12].

Особливим є формулювання розділів власного капіталу польського балансу, де термін «Капітал» межує з терміном «Фонд». Останнього терміна не застосовують ані в європейському, ані в українському балансі. З позицій економічної теорії термін «Фонд» є ознакою фондування, тобто наділення підприємства з боку держави певними ресурсами для господарської діяльності. Досвід свідчить, що така модель працює в умовах адміністративно-командної економіки, чого не можна сказати про економіку Польщі. Отже, за статтями розділу «Власний капітал (фонд)» відповідність українського і польського балансів складає, за нашими оцінками, приблизно 85 %. В цілому, якщо не враховувати термін «Фонд», цей розділ відповідає вимогам аналогічного розділу за Директивою 2013/34/ЄС приблизно на 95 %.

Зобов'язання і резерви. Що стосується розділу В «Зобов'язання і резерви за зобов'язаннями» польського формату, то його статті є певним аналогом розділів II і III українського формату балансу. Директива 2013/34/ЄС не надає детального переліку статей, а лише наводить загальні вимоги, яких дотримано в польському і українському балансах. Тому взаємовідповідність цього розділу балансів Польщі, України ми оцінюємо як високе – на рівні 90 %. Попри те, що український пасив окремо виділяє зобов'язання з необоротними активами, що утримані для продажу та групи вибуття.

Інші пасиви. Помітно, що у Директиві 2013/34/ЄС окремий розділ D займають витрати та доходи майбутніх періодів. В українському балансі в пасиві

представлені лише доходи майбутніх періодів (стаття розділу ІІІ), а витрати – в активі, що є більш логічним. Польський розділ IV «Передоплати і нарахований дохід» концептуально відповідає розділу D за Директивою 2013/34/ЄС.

Таким чином, по пасиву балансу відзначаємо значно більшу відповідність українського формату балансу польському варіанту і вимогам Директиви 2013/34/ЄС, ніж по активних розділах. За нашими оцінками вона сягає 85-90 %. Узагальнення даних про розкриття статей активу і пасиву дозволяє вирахувати відповідність складу українського формату балансу формату, який встановлений нормативами ЄС, приблизно на рівні 70 %. Невідповідність проявляється як у структурі розділів, переліку статей, так і у підходах до їх розкриття. Крім того, в Україні нерегламентований вертикальний формат балансу.

Підсумки дослідження:

– статті і особливо розділи активів і пасивів балансів українського, польського підприємств та підприємств ЄС, що складають звітність за Директивою 34/2013/ЄС, мають чимало аналогічних аспектів як по назвах, так і змісту;

– актив балансу підприємства українського формату значною мірою відповідає балансу польському варіанту. За нашими оцінками вона сягає 75-80 %;

– по пасиву балансу відзначаємо значно більшу відповідність українського формату балансу польському варіанту ніж по активних розділах. За нашими оцінками вона сягає 85-90 %;

– виявлені відмінності у побудові структури балансів різних країн підкреслюють різмаїтність балансів в країнах Європі, що можна пояснити історичними особливостями розвитку системи балансів певної країни;

– відповідність складу українського формату балансу за форматом, який встановлений нормативами ЄС, встановлено приблизно на рівні 70 %. Невідповідність проявляється як у структурі розділів, переліку статей, так і у підходах до їх розкриття.

Результати проведеного дослідження можуть слугувати орієнтиром для українських законодавців, які проводять імлементацію нормативів ЄС у національне законодавче поле – закон про бухгалтерський облік і фінансову звітність, положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші нормативні документи. Тим самим, дослідження сприяють виконанню положень Угоди про асоціацію між України та ЄС від 2014 року.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Угода* про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. [Електронний ресурс]: http://www. kmu.gov.ua/

2. *Directive 2013/34/EU* of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC Text with EEA relevance [Електронний ресурс]: http://www.eur-lex.europa.eu/

3. *Закон України* «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Зі змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]: http://www: zakon.rada.gov.ua/go/996-1

4. *Національне положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджене наказом МФУ від 07.02.2013 № 73. Зі змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]: http://www: zakon.rada.gov.ua/go/996-1

5. *Winiarska Kazimiera*. Wpływ międzynarodowych regulacji na kształt polskiej rachunkowości (Вплив міжнародного регулювання на прикладі бухгалтерського обліку в Польщі) // Міжнародний збірник

наукових праць. – 2012, Випуск 3(9) [Електронний ресурс]: http://pbo.ztu.edu.ua›article/download/72435/67873

6. *Żukowska H.,Sawicka B.* Zawartośc informacyjna polityki rachunkowości (Напрями інформаційної політики бухгалтерського обліку). – Katolicki Universytet Lubelski Jana Pawla II, Wydawnictwo KUL.– Lublin, 2014. – 417 p.

7. *Tax and financial reporting of SME-evidence of selected Eastern European countries* /O. Malyshkin, O. Martzniuk //Czasopismo naukowe Sopot Szkoły Wyższej. Polska. - № 8/11/2016. S.147-162.

8. *Голов С.* Регулювання бухгалтерського обліку і аудиту в ЄС та виклики для України. / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 10/2014. – С.5-15.

9. *Зубілевич С.* Облікова Директива ЄС, її вплив на склад і зміст звітів європейських компаній та перспективи для України / Зубилевич // Бухгалтерський облік і аудит. – 7/2014. – С. 3-17.

10. *Озеран А.* Директива 2013/34/ЄС щодо річної ФЗ: дискусійні питання та напрями її імплементації в нормативну базу України. /А. Озеран // Бухгалтерський облік– № 5/2015 р. – С. 2-10.

11. *Український баланс:* можливості трансформації до євроформату / О. Малишкін, А. Кравчук, В. Мальована // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 6. – С. 16-26.

12. *Малишкін О. І.* Баланс компанії в євро форматі: відмінності від вітчизняної практики / О. І. Малишкін // Тези доповідей на 4-й Міжнародній науково-практичній конференції 26.05.2016 року. – Одеса, 2016. – С. 161-163.

13. *Малишкін О. І.* Щодо адаптації положень з обліку і звітності в умовах Угоди про асоціацію України та ЄС / О.І. Малишкін // Бухгалтерський облік і аудит. – № 2/2016. – С. 10-18.

14. *Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości*, Dz.U. 2002 Nr 76, poz. 694, ze zm.

REFERENCES

1. *Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom* [Elektronnyi resurs]: http://www.kmu.gov.ua/

2. *Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC Text with EEA relevance* [Elektronnyi resurs]: http://www.eur-lex.europa.eu/

3. *Zakon Ukrainy «Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini» vid 16.07.1999 r. № 996-KhIV. Zi zminamy ta dopovnenniamy.* [Elektronnyi resurs]: http://www: zakon.rada.gov.ua/go/996-1

4. *Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 «Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti». Zatverdzhene nakazom MFU vid 07.02.2013 № 73. Zi zminamy ta dopovnenniamy.* [Elektronnyi resurs]: http://www: zakon.rada.gov.ua/go/996-1

5. *Winiarska Kazimiera.* Wpływ międzynarodowych regulacji na kształt polskiej rachunkowości (Vplyv mizhnarodnoho rehuliuvannia na prykladi bukhhalterskoho obliku v Polshchi) // Mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats. – 2012, Vypusk 3(9) [Elektronnyi resurs]: http://pbo.ztu.edu.ua›article/download/72435/67873

6. *Żukowska H.,Sawicka B.* Zawartośc informacyjna polityki rachunkowości (Napriamy informatsiinoi polityky bukhhalterskoho obliku). – Katolicki Universytet Lubelski Jana Pawla II, Wydawnictwo KUL. – Lublin, 2014. – 417 p.

7. *Tax and financial reporting of SME-evidence of selected Eastern European countries* /O. Malyshkin, O. Martzniuk //Czasopismo naukowe Sopot Szkoły Wyższej. Polska. – № 8/11/2016. S.147-162.

8. *Holov S.* Rehuliuvannia bukhhalterskoho obliku i audytu v YeS ta vyklyky dlia Ukrainy. /S. Holov // Bukhhalterskyi oblik i audyt. – 10/2014. S. 5 – 15.

9. *Zubilevych S.* Oblikova Dyrektyva YeS, yii vplyv na sklad i zmist zvitiv yevropeiskykh kompanii ta perspektyvy dlia Ukrainy / Zubylevych // Bukhhalterskyi oblik i audyt. – 7/2014. S. 3-17.

10. *Ozeran A.* Dyrektyva 2013/34/IeS shchodo richnoi FZ: dyskusiini pytannia ta napriamy yii implementatsii v normatyvnu bazu Ukrainy. /A. Ozeran //Bukhhalterskyi oblik, № 5/2015 r. – S. 2-10.

11. *Ukrainskyi balans: mozhlyvosti transformatsii do yevroformatu* / O. Malyshkin, A. Kravchuk, V. Malovana // Bukhhalterskyi oblik i audyt. – 2016. – № 6. – S. 16-26.

12. *Malyshkin O. I.* Balans kompanii v yevro formati: vidminnosti vid vitchyznianoi praktyky / O. I. Malyshkin // Tezy dopovidei na 4-y Mizhnarodnii naukovo-praktychnii konferentsii 26.05.2016 roku. – Odesa,2016. – S. 161-163.

13. *Malyshkin O. I.* Shchodo adaptatsii polozhen z obliku i zvitnosti v umovakh Uhody pro asotsiatsiiu Ukrainy ta YeS / O.I. Malyshkin // Bukhhalterskyi oblik i audyt. – № 2/2016. S. 10-18.
14. *Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości*, Dz.U. 2002 Nr 76, poz. 694, ze zm.

Александр Малышкин, д.е.н., проф.
(професор каф. «Учет и налогообложение», Государственный университет инфраструктуры и технологий)

СТРУКТУРА БАЛАНСОВ ПРЕДПРИЯТИЯ УКРАИНЫ И ПОЛЬШИ В УСЛОВИЯХ ДИРЕКТИВ ЕС

В статье даны сравнительная характеристика разделов и отдельных статей баланса предприятия по национальному законодательству Украины и Польши на фоне норм Директивы 2013/34 / ЕС относительно баланса. Исследована аналогичность и различия форматов и содержания разделов балансового отчета разных стран. Сделаны выводы об отсутствии идентичности таких балансов и степень взаимосоответствия содержания статей украинского, польского и ЕС форматов баланса с учетом структуры горизонтального баланса с ЕС-форматом. Состав актива баланса предприятия украинского и польского форматов в значительной степени соответствуют друг другу, по нашим оценкам на 75-80%. Состав пассива баланса – на 85-90%. Вместе с тем, соответствие состава украинского формата баланса формата по нормативам ЕС составляет примерно 65-70%.

Соответствие состава украинского формата баланса по формату, который установлен нормативами ЕС, установлено примерно на уровне 70%. Несоответствие проявляется как в структуре разделов, перечень статей, таки и в подходах к их раскрытию. Обобщение данных о раскрытии статей актива и пассива позволяет вычислить соответствие состава украинского формата баланса формата, который установлен нормативами ЕС, примерно на уровне 70%. Несоответствие проявляется как в структуре разделов, перечень статей, таки и в подходах к их раскрытию.

Ключевые слова: *финансовая отчетность, закон о бухгалтерском учете Польши, баланс, Директива 2013/34/ЕС.*

Oleksandr Malyshkin, Doctor of Economics,
(Professor of the Department of Accounting and Taxation of the State University of Infrastructure and Technologies)

STRUCTURE OF BALANCES OF ENTERPRISES OF UKRAINE AND POLAND UNDER CONDITIONS OF THE EU DIRECTIVES

The article gives a comparative description of the sections and individual articles of the balance sheet of the company under the national legislation of Ukraine and Poland against the background of the provisions of the Directive 2013/34/EU on balance sheet. The similarity and differences between formats and contents of sections of the balance sheet of different countries are researched. Conclusions are made about the lack of identity of such balances and the degree of mutual compliance of the contents of articles of the Ukrainian, Polish and EU formats of balance taking into account the struc-

ture of the horizontal balance in the EU format. The composition of the assets of the balance sheet of the Ukrainian and Polish formats to a large extent correspond to each other, according to our estimates, 75-80%. The composition of the liability balance corresponds to 85-90%. At the same time, the compliance of the Ukrainian format by contents to the format of the EU standards is approximately 65-70%. The compliance of the composition of the Ukrainian format of the balance according to the format set by the EU norms is set approximately at the level of 70%. The discrepancy manifests itself both in the structure of the sections, the list of articles, and in the approaches to their developing.

The generalization of data on developing the articles of assets and liabilities allows us to calculate the compliance of the composition of the Ukrainian format of the balance to the format, which is set by the EU standards, approximately at the level of 70%. The discrepancy manifests itself both in the structure of the sections, the list of articles, and in the approaches to their developing.

Keywords*: financial statements, Polish accounting law, balance, Directive 2013/34/EU.*